

Η γιορτή του Προφήτη Ελισαίου στην Ιεριχώ

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

«Οἱ Προφῆται, ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ πολὺν πόθον, ὄχι μόνον ἐζήτησαν νὰ μάθουν περὶ τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τό ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστόν προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστόν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας», εἶπε ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος κατὰ την εορτὴν τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ελισαίου χθες, Δευτέρα, 14η/27η Ιουνίου 2022, στην φερώνυμη Ιερά Μονή στα μέσα της Ιεριχούς.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Πατριαρχείου, κατὰ την εορτὴν αὐτὴν ἡ Εκκλησία θυμάται «ἀντλοῦσα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης (Γ΄ καὶ Δ΄ Βασιλειῶν)» ὅτι ὁ προφήτης Ελισσαῖος καταγόταν ἀπὸ τὴν πόλιν Ἀβελ-Μεούλ τῆς περιοχῆς Ιεριχούς καὶ ὅτι ἐγκατέλειψε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ, ὅταν κάλεσε αὐτόν ὁ προφήτης Ηλίας. Ἐσφαξε δώδεκα ζεύγη βοῶν, με τὰ ὁποῖα ὀργωνε καὶ παρέθεσε συμπόσιο στὸν λαό καὶ ἀκολούθησε πιστὰ τὸν προφήτη Ηλία, γενόμενος ευεργέτης πρὸς τὸν

λαό της περιοχής της Ιεριχούς και του Ιορδάνη διά των σημείων και θαυμάτων, για τα οποία τον αξίωσε ο Θεός.

«Πλησίον τῆς Ἱεριχοῦς καί εἰς τούς πρόποδας τοῦ Σαρανταρίου ὄρους μετέτρεψε τά πικρά καί βλαβερά ὕδατα πηγῆς εἰς εὐγευστα καί ὠφέλιμα. Ἠξιώθη νά ἴδῃ τόν διδάσκαλον αὐτοῦ, προφήτην Ἠλίαν ἀναλαμβανόμενον ἐπὶ πυρίνου ἄρματος εἰς οὐρανόν καί ἐζήτησε καί ἔλαβε παρ' αὐτοῦ διπλὴν τὴν χάριν αὐτοῦ καί ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καί περιπατῶν ἐπ' αὐτῆς ἐπέρασεν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Ἐκοιμήθη τό 839 π.Χ.».

Προς τιμὴν αὐτοῦ, το πρωὶ τῆς εορτῆς προεξήρχε τῆς θείας Λειτουργίας στὴν πρὸς τιμὴν αὐτοῦ Μονὴ στὴ μέση τῆς Ιεριχούς ὁ **Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος**, συλλειτουργούντων τοῦ Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Ιεραπόλεως κ. Ισιδώρου, τῶν Αρχιμανδριτῶν π. Κυριακοῦ ἐκ τῆς Ιεράς Μονῆς Αββά Γερασίμου τοῦ Ιορδανίτου, π. Κλαυδίου καὶ π. Ονουφρίου ἐκ τῆς Ιεράς Μονῆς Σαρανταρίου Ὄρους καὶ τοῦ Πρεσβυτέρου π. Νεκταρίου. Ἐψάλλαν ὁ Ιεροδιάκονος π. Συμεών, ὁ Αρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος καὶ ὁ κ. Βαράκλας δεξιὰ ἐλληνιστί καὶ οἱ ψάλτες τῆς Κοινότητος τῆς Ιεριχούς ἀραβιστί ἀριστερά. Μετείχαν τὸ ἐκκλησίασμα Αραβόφωνο ἐξ Ιεριχούς καὶ Ἑλληνόφωνο ἐξ Ἑλλάδος.

Στο Κοινωνικό της θείας Λειτουργίας ο Μακαριώτατος κήρυξε τον θείον λόγον ελληνιστί ως έπεται:

«Διπλὴν τὴν χάριν εἰληφώς παρὰ τοῦ Πνεύματος, προφήτης ὥφθης θαυμαστός πᾶσι τοῖς πέρασι, τούς ὑμνοῦντάς σε λυτρούμενος ἐκ κινδύνων καὶ δωρούμενος τὴν χάριν τῶν θαυμάτων σου, τοῖς προστρέχουσιν ἐν ταύτῃ μετὰ πίστεως καὶ βοῶσί σοι χαίροις προφῆτα θεσπέσιε», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ καὶ προσκυνηταί,

Εὐφροσύνως σήμερον ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία καὶ δὴ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων τιμᾷ τὴν σεπτὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Προφήτου Ἐλισσαίου ἐν τῇ ἐπωνύμῳ αὐτοῦ ἱερᾷ Μονῇ, παρακειμένη ἐν τῇ περιχώρῳ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, δηλονότι τῇ ἱστορικωτάτῃ πόλει τῆς Ἱεριχοῦς.

Ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος ἐχρίσθη κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ διάδοχος αὐτοῦ, ὡς μαρτυρεῖ τό ἱερόν βιβλίον τῶν Βασιλειῶν. «Εἶπε Κύριος πρὸς αὐτόν [τόν Ἡλιοῦ]· πορεύου, ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδόν σου καὶ ἤξεις εἰς τὴν ὁδὸν Δαμασκοῦ καὶ ἤξεις καὶ χρίσεις... καὶ τὸν Ἐλισσαιέ υἱόν Σαφάτ χρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ... καὶ ἀπῆλθεν Ἡλίου ἐπ' αὐτόν [τόν Ἐλισσαιόν] καὶ ἐπέρριψε τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν καὶ κατέλιπεν Ἐλισσαιέ τὰς βόας καὶ κατέδραμεν

ὀπίσω Ἡλιοῦ καί εἶπεν· καταφιλήσω τόν Πατέρα μου καί ἀκολουθήσω ὀπίσω σου ... καί ἀνέστη [Ἐλισσαιέ] ἐνεπλήσθη Πνεύματος αὐτοῦ (Σοφία Σειράχ, 48,12).

Ὁ δίκαιος Ἐλισσαῖος διεκρίθη μεταξύ τῶν ἁγίων Προφητῶν γενικώτερον καί ὡς θρησκευτική προσωπικότης εἰδικώτερον. Ἀφ' ἑνός μὲν ἐπέδειξε μεγάλην καί ἔντονον κοινωνικήν δραστηριότητα ἀφ' ἑτέρου δέ ἐποίησε πολλά θαύματα, μεταξύ τῶν ὁποίων διακρίνονται: ὁ διά τῆς μηλωτῆς τοῦ Ἡλιοῦ χωρισμός τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ ἔνθεν καί ἔνθεν καί διέβη αὐτόν (Δ' Βασ. 2, 14), ἡ μεταβολή εἰς πόσιμα τὰ ὑφάλμυρα ὕδατα πηγῆς τινος εἰς Ἱεριχώ (Δ' Βασ. 2, 19-22) καί ἡ θεραπεία ἐκ τῆς λέπρας τοῦ Ἀραμαίου στρατηγοῦ Νεεμάν (Δ' Βασ. 5, 1-14).

Ἡ ἐπίρριψις τῆς μηλωτῆς τοῦ Ἡλιοῦ ἐπὶ τόν Ἐλισσαῖον ἐσυμβόλιζε τήν κλήσιν αὐτοῦ [Ἐλισσαίου] εἰς τό προφητικόν ἀξίωμα καί τήν ἐξ αὐτοῦ ἀντλησιν ἰσχύος καί θείας αὐθεντίας, δηλονότι ἐξουσίας κατὰ τό εἰρημένον: «Φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ», (Ψαλμ. 96, 11). Ἑρμηνεύων τόν ψαλμικόν τοῦτον λόγον, ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: «Πᾶς γάρ εἴ τις ἐστὶν ἀγαθός καί δίκαιος τούτῳ εἰς νοῦν καί καρδίαν τό νοητόν καί θεῖον ἀνατέλλει φῶς».

Τήν ἰσχύν καί θείαν αὐθεντίαν τοῦ Ἐλισσαίου ἐγκωμιάζει ὁ σοφός Σειράχ λέγων: «Καί ἐν ἡμέραις αὐτοῦ, Ἐλισσαιέ, οὐκ ἐσαλεύθη ὑπάρχοντος καί οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτόν οὐδεὶς... καί ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε τέρατα καί ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ», (Σοφ. Σειράχ 48, 12-14). Καί ἀναλυτικώτερον: Ὅταν ὁ Ἐλισσαῖος ἐνεπλήσθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἡλιοῦ δέν ἐταράχθη ὑπὸ οὐδενός ἄρχοντος, οὐδεὶς ἐκυριάρχησεν ἐπ' αὐτοῦ. Ἐφ' ὅσον ἔζη, ἔκαμε θαύματα καί κατὰ τόν θάνατόν του ἐτέλεσε

Θαυμαστά ἔργα.

Εἰς το σημερινόν Ευαγγελικόν ανάγνωσμα τοῦ Θεοῦ Λουκά ἠκούσαμεν ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εὐρισκόμενος εἰς Ναζαρέτ καί διδάσκων ἐν τῇ Συναγωγῇ, ποιεῖται ἰδιαιτέραν μνείαν εἰς τόν προφήτην Ἡλίαν καί τόν μαθητήν αὐτοῦ Ἐλισσαῖον. Καί τοῦτο διότι ὁ μέν Ἡλίας ἀπεστάλη εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν, ὁ δέ Ἐλισσαῖος ἐθεράπευσεν ἐκ τῆς λέπρας Νεεμάν τόν Σῦρον μόνον (Πρβλ. Λουκ. 4, 25-27). Ἀξιοσημείωτον ὅτι τόσον ἡ χήρα γυναῖκα ὅσον καί ὁ Νεεμάν ὁ Σῦρος ἀμφοτέρω ἦσαν ἐθνικοί, δηλαδή εἰδωλολάτραι.

Διὰ τῆς μνείας τῶν γεγονότων τούτων, ὁ Ἰησοῦς ὑπεδήλου ὅτι οἱ Προφῆται Ἡλιοῦ καί Ἐλισσαίου ἀφ' ἐνός μέν προκατήγγειλαν τόν Χριστόν τοῦ Θεοῦ, δηλονότι τόν Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ καί ἀφ' ἑτέρου ἐκήρυττον εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῶν Ἐθνῶν, τοῦτέστιν εἰς τούς εἰδωλολάτρας, οἱ ὅποιοι ἐπρόκειτο νά δεχθοῦν Αὐτόν, [τόν Χριστόν] καί νά θεραπευθοῦν ἐκ τῆς πνευματικῆς αὐτῶν λέπρας, λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας.

Οἱ Προφῆται, ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέ πολύν πόθον, ὅχι μόνον ἐζήτησαν νά μάθουν περί τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας ἐξεζήτησαν καί ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περί τῆς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρόν ἐδήλου τό ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστόν προμαρτυρόμενον τά εἰς Χριστόν παθήματα καί τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. (Α΄ Πέτρ. 1, 10).

Ἑρμηνεύοντες τούς λόγους τούτους τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὁ μέν Οἰκουμένιος λέγει: «Πνεῦμα Χριστοῦ εἰρηκῶς, θεολογεῖ τόν Χριστόν» ὁ δέ Θεοφύλακτος ἐπισημαίνει «τό λαλήσαν ἐν προφήταις Ἅγιον Πνεῦμα Χριστοῦ λέγει ἡ Γραφή».

Αὐτό ακριβῶς τό Ἅγιον Πνεῦμα, τό Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ ἐφώτιζε τόν νοῦν καί τήν καρδίαν τοῦ ἁγίου ἡμῶν Προφήτου Ἐλισσαίου. Διό καί ὁ ὑμνωδός αὐτοῦ ἀναφωνεῖ: «Χαίροις Ἐλισσαῖε πάνσοφε, σύ γάρ καθάρας τόν νοῦν ἡδονῶν τῶν τοῦ σώματος, ὑπεδέξω ἔνδοξε τὰς αὐγὰς τοῦ Πνεύματος, τοῖς ἐφεξῆς τε πᾶσιν μετέδωκας, καί ὅλος ὥφθης φωτοειδέστατος· ὅθεν ἐσκήνωσας πρὸς τό φῶς τό ἄδυτον ὑπέρ ἡμῶν πάντοτε δεόμενος, τῶν εὐφημούντων σε».

Εἰς τό ἄδυτον τοῦτο φῶς, δηλονότι τήν οὐράνιον βασιλείαν, ἐσκήνωσεν καί ὁ συνεορταζόμενος τῷ θεσπεσίῳ Ἐλισσαίῳ, ὁ ἐν Ἁγίοις Πατῆρ ἡμῶν Μεθόδιος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καί πάντες οἱ ἅγιοι καί δίκαιοι τοῦ Θεοῦ, οἵτινες «οὐκ ἠγάπησαν τήν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οὐρανοί καί οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες» (Ἀποκ. 12, 12), ἀναφωνεῖ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ

Θεολόγος.

Δεηθῶμεν καί ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, τοῦ Θεοῦ καί Πατρός τῶν φώτων, ἵνα ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας καί ταῖς ἱκεσίαις τοῦ δικαίου προφήτου Ἑλισσαίου ἀξιωθῶμεν σκηνῶσαι πρὸς τό ἄδυτον φῶς τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

Στο τέλος της θείας Λειτουργίας ο Μακαριώτατος ανέγνωσε την ευχή των σταφυλιών και άλλων οπωρών.

ιλούμενος

